

Cím

Speciális tervezés

Tantermi
Stúdió, műterem vagy műhely
Külső helyszín
Online

Kódok

Kód helye

Hirdető

Design Intézet

	Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Alapadatok	Gyakorlat						

Ajánlás

MA1. évfolyam, I. szemeszter

Rövid leírás

MARADÉK

Fenntarthatóság és szükség

Az MA1 évfolyam I. szemeszterének fő tervezési témája a *Future Traditions*. Ehhez kapcsolódva, a Speciális tervezés kurzus hívószava a *Maradék*. A kurzus célja, hogy összekapcsolja a múlt hagyományait a jövő fenntartható tervezési megoldásaival. A kurzus a maradék alapanyagok kreatív felhasználására és újraértelmezésére összpontosít, kiemelve a hagyományos paraszti kultúra hulladékmentes életmódját, ahol mindent újrahasznosítottak és felhasználtak.

Az antropocén korban, ahol az emberi tevékenységek drasztikus hatással vannak a Föld környezetére és ökoszisztémáira, megkerülhetlenné válnak a múltbeli módszertanok és szemléletmódok. A hagyományos paraszti kultúra hulladékmentes életmódja és az anyagok teljes körű újrahasznosítása inspirációt nyújthat a környezettudatos tervezés számára.

A körforgásos gazdaságnak alappillérré kell válni, de fontos megvizsgálni a tervező szerepét is, mely átalakulóban van. Milyen célt szolgálhat a tervezés napjainkban? „Csak azért, mert a dolgok lehetségesek, még nem jelenti azt, hogy szükségesek.”¹

A kurzus ennek a kérdésnek a kritikai megvizsgálására hív, egy funkcionális tárgy/ lakástextil kollektív, esetleg egy autonóm műtárgy (sorozat) megtervezésén keresztül. A kurzus során kizárólag maradék alapanyagokból lehet dolgozni, szabadon választott kézműves technológiák alkalmazásával, s azok átértelmezéseivel.

¹ 3 QUESTIONS TO IMKE GRIMMER, Cultural Department, Goethe-Institut, Head of Office, Munich <https://www.mcbw.de/en/magazine/goethe-institut> (2024.05.17.)

Kurzus struktúra:

1. Hagyományok és Fenntarthatóság – Bevezetés a hagyományos paraszti kultúra hulladékmentes életmódjába és a fenntarthatóság modern megközelítéseibe.
2. Kézműves technológiák alkalmazása – Hagyományos kézműves technikák és azok modern adaptációi a tervezésben. (pl. fonás, szövés, kötés, csomózás, horgolás stb., ezek variációi, saját technikai kísérletek)
 - A Néprajzi Múzeum állandó gyűjteményének megtekintése (látogatható: 2024. szeptembertől)
 - tetszőleges tárgyi emlék kiválasztása és bemutatása max. 3 oldalas esszé formájában (választott technológia, alapanyag, mintázat stb., képanyaggal)
3. A körforgásos gazdaság alapelvei – Az újrahasznosítás és hulladékmentesség elméleti alapjainak áttekintése.
4. Maradék alapanyagok kreatív felhasználása – A textilhulladékok és egyéb maradék anyagok újrahasznosítási lehetőségeinek feltérképezése.
 - alapanyag keresés, lokális hulladékok feltérképezése (pl. saját hulladékok, korábbi munkák során megmaradt alapanyagok/ meglévő munkák átalakítása, hazai divattervezők- és cégek (pl. Orsó Fonó Kft.), textiltoltok, second-hand boltok, hibásan gyártott termékek, nyomdák, grafikai stúdiók stb.)
 - a megmentett maradék alapanyag megismerése, kísérletek, hogy mire lehet alkalmas? (funkció keresés)

Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
-------------	---------------------	-----	-----------

Újszászi Tünde	ujzaszsi.tunde@teach.mome.hu	<p>Újszászi Tünde textil- és vizuális művész https://tundeujzaszsi.com/</p> <p>2019-2023 között munkáit a berlini Galerie Pugliese Levi képviselte.</p> <p>2019-21: művésztanár, MOME, Textil Tanszék 2023/24 tavaszi félévtől: óraadó, MOME, Textil Tanszék</p> <p>Tanulmányok: 2005-2010: MOME Budapest, Textiltervező művész (szövöttanyag-tervező szakirány) 2009: Erasmus ösztöndíj, Aalto University Helsinki, Textile Art Department 2011-2013: MOME, Budapest, Design-és vizuálművészet tanár MA</p>	
----------------	--	--	--

Oktatók

A kurzus menete	Órarendi időpontok

Alk.	Dátum	Heti tartalom
1	2024.szept. 9-i hét	A kurzus ismertetése (prezentáció a témában) + Előadás: Temesi Apol (SoundWool)
2	szept. 16-i hét	Inspiráció gyűjtés ismertetése
3	szept. 23-i hét	Koncepció bemutatása
4	szept. 30-i hét	Kidolgozás: Vázlatok
5	okt. 07-i hét	Kidolgozás: Kísérletezés
6	kurzushét (okt. 14-18.)	Kidolgozás: Kísérletezés
7	okt. 21-i hét	Kidolgozás: Tervezés
8	okt. 28-i hét	Kidolgozás: Variációk alapanyag/struktúra/minta/forma/arány
9	nov. 04-i hét	Kidolgozás: Végleges kollekció/ tárgycsoport/objekt/installáció tervezése
10	nov. 11-i hét	Kivitelezés
11	nov. 18-i hét	Kivitelezés

Kötelező
irodalom

12	nov. 25-i hét	Kivitelezés, esszé leadási határidő
13	dec. 2-i hét	Prezentáció próba
14	dec. 9-i hét (felkészülés)	Dokumentáció, prezentáció véglegesítése
15	dec. 16-i hét (kiértékelés)	Installálás

Követel-
mények és
értékelés

Követelmény, beadandó munka	Értékelés szempontjai	Leadási határ-idő, alkalom	Súly az érdemjegyben
Moodboard a tervezési koncepcióról	szakmai és vizuális minőség	okt. 28-i hét	10%
Vázlatok, makettek, kísérletek: - min. 6 db 40 x 40 cm felület, struktúra	kreativitás, a kísérletek szakmai minősége, mennyisége	okt. 21-i hét	30%
Esszé a tervezési folyamatról és a választott tárgyi emlékekről képjegyzékkel: - max. 5 oldal - alapanyag és technológiai gyűjtés - a Néprajzi Múzeum állandó gyűjteményének megtekintése alapján	- az esszéírás szabályai alapján	nov. 25-i hét	10%
12 db-os lakástextil/ egyéb funkcionális tárgy, struktúra kollektív terv, vagy autonóm objekt, installáció terv	kreativitás, szakmai és vizuális minőség	utolsó konzultációs óra	10%
Kivitelezés: - tárgykollektív esetén: min. 4 db - anyagkollektív: min. 4 db 60 x 60 cm - autonóm alkotás esetén: min. 1 x 1m	kreativitás, a munkák technikai megoldása, vizuális minőség	utolsó konzultációs óra	40%

Ajánlott
irodalom

- **ONLINE:**
- Alma Lomholt Breun. *Comfort in the Herd, Research*. <https://almalomholtbreun.com/Comfort-in-the-Herd-Research> (2024.05.17.)
- Anabel Poh. *Meaningful Deconstruction*. <https://www.anabelpoh.studio/meaningfuldeconstruction> (2024.05.17.)
- Camille Champion. *Twist and Roll*. <https://designacademy.nl/p/study-at-dae/graduation-show/graduation-projects/camille-champion> (2024.05.17.)

- *Care and repair: An exhibition at Helsinki's Design Museum challenges modern consumerism.* <https://frameweb.com/article/shows/care-and-repair-an-exhibition-at-helsinki-design-museum-challenges-modern-consumerism> (2024.05.17.)
- Circular design: turning ambition into action. <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-design/overview>
- How to co-create with nature. <https://www.mcbw.de/en/magazine/annual-theme-2024> (2024.05.17.)
- Studio Brieditis & Evans: Re Rag Rug, Re-produced. <http://www.brieditis-evans.se/sv-SE/projekt/re-rag-rug-20612719> (2024.05.17.)
- <http://www.mariawettergren.com/?artistes=studio-brieditis-evans> (2024.05.12.)
- Thilo Alex Brunner. *Aesthetics of Sustainability: Material Experiments in Product Design.* <https://www.triest-verlag.ch/en/produkte/book-26/design-140/aesthetics-of-sustainability-2962>

Tanulási

Tudás	<p>Behatóan ismeri a divat-, textil- és jelmeztervezés terén végzett tervezői/alkotói tevékenységek alapjául szolgáló legjelentősebb anyagokat, technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit saját szakmai specializációja terén is. Behatóan ismeri a területéhez kapcsolódó vizuális kommunikációs és prezentációs eszközöket és csatornákat. Érti a divat-, textil- és jelmeztervezés filozófiáját. Érti a divat-, textil- és jelmeztervezéshez kapcsolódó művészetfilozófiát, természettudományt és technológiát. Biztosan érti, hogy mi a kreativitás és hogyan kell alkalmazni a divat-, textil- és jelmeztervezésben megtanult kreatív képességeket más típusú problémák megoldásához. Részleteiben érti a divat-, textil- és jelmeztervezéshez kapcsolódó más területek (pl. gazdaság, kultúra, jövőkutatás, ökológia, technológia) alapvető tartalmait és általános elveit. Beható ismeretekkel rendelkezik a divat-, textil- és jelmeztervezés szakmaként, illetve a kulturális intézményrendszer részeként való működéséről. Részleteiben is ismeri a művészeti ágára vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogot. Magas szinten érti a projektmenedzsmentet. Mélyrehatóan érti a saját vállalkozás működtetésének (jogi, pénzügyi, kereskedelmi) kérdéseit. Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.</p>
-------	--

Képesség	<p>Képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, hiányosságait és tudását, kompetenciáit és alkotói, tervezői gyakorlatát naprakészen tartja, megújítja, fejleszti. A tanulmányai során elsajátított tudásra támaszkodva képes kreatívan cselekedni és reagálni komplex, váratlanul előálló és új stratégiai megközelítést követelő helyzetekben; felhalmozott eszköztárából képes adekvát módon választani. Rendelkezik mindazzal a rutin technikai képességgel, amely lehetővé teszi, hogy önálló tervezői/alkotói/művészi elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal valósítsa meg. A divat-, textil- és jelmeztervezés művészeti aspektusaira fókuszál, magas szinten ismeri a kapcsolódó művészeteket és tisztában van a kortárs művészet folyamataival. Hatékonyan kommunikál írásban, szóban, vizuális formákkal, anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelven is. Szakmai tevékenységét, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban anyanyelvén és egy idegen nyelven. A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a tudásanyag feldolgozására és kezelésére, valamint a divat-, textil- és jelmeztervezésen kívül is kifinomult kritikai ítézőképességgel rendelkezik. Képes együtt gondolkodni és alkotni saját szakmai közegével. Képes részt venni a divat-, textil- és jelmeztervezés társadalmi, kulturális, művészeti, politikai, ökológiai és gazdasági kontextusban elfoglalt pozíciójáról folyó diszkuszióban. Képes kontextusban gondolkodni. Képes a tervezői/alkotói gyakorlat során új megközelítések, tudatosság és széleskörű átlátás kialakítására. Képes nemzetközi kapcsolatokat építeni és együttműködni külföldi munka- vagy diáktársaival szakmai folyamatokban. Különböző hozott tudásokat fogad be és épít be gondolkodásába. Interdiszciplináris alkotóközegben saját szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli. Képes érvényesíteni saját tervezői/alkotói/művészeti tevékenységének végzésére, valamint annak feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál. Képes alkalmazni szakterülete etikai normáit. Szakmai álláspontját érvekkel képviseli vitahelyzetekben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.</p>
Attitűd	<p>Törekszik arra, hogy alkotó módon vegyen részt tervek, művészeti produkciók, önálló alkotások létrehozásában. Kiforrott kritikai érzéssel viszonyul a textil-, jelmez- és divattervezés stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez.</p> <p>Nyitottság, befogadás jellemzi alkotói/tervezői szemléletmódját. A hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, művek társadalmi megismertetésére és megértetésére törekszik. Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket. Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak/más szakterületek szereplőivel. Társadalmilag érzékeny és elkötelezett terveit, művészeti alkotásait témájának megválasztásában és azok létrehozásában. Szakmája etikai normáit betartja. Nyitottan és tudatosan bővíti szakmagyakorlási és továbbképzési lehetőségeit. Kompetenciáit egy életprogram keretében valósítja meg. Kezdeményezőkézség jellemzi, szakmai gesztusaiban provokatív. Megtalált tervezői, alkotói témáival tartósan foglalkozik, értve az idő szerepét az alkotói személyiséggé válásban.</p>

Felelősségvállalás	<p>Szakmai önfelfogását az autonómia és önismeret jellemzi. Szakmai identitása egyértelműen kialakult. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket. Alkotó erő, önállóság, autonómia jellemzi. Önállóan megtervez és menedzsel közepes méretű divat-, textil- és jelmeztervezés projekteket. Nagyméretű divat-, textil- és jelmeztervezés illetve kutatás-fejlesztési projektek nagyobb részeiért felelősséget vállal a projektcsapat tagjaként. Környezeti tudatossággal végzi tevékenységeit. Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik. Magas szintű autonóm tevékenykedés mellett mások munkájának irányítását is ellátja. Tervezői/alkotói/művészeti projektek-csoportot vezet, a tagokat ösztönzi, tevékenységüket koordinálja új, korábban ismeretlen szituációkban is. Társadalmilag érzékeny és elkötelezett tervei, művészeti alkotásai célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában. Elkötelezett szakmája etikai normái iránt. Alkotói folyamatokban társain túl önmagát is menedzseli.</p>
--------------------	---

Felmentés

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,
 Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
 Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,
 Teljes felmentés adható.

Tantervi
 kapcsolatok

Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
Befoglaló tantárgy címe	[Ez a kurzus]	
	Másik kurzus címe	
	Harmadik kurzus címe	

A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?

Egyéb
 információ